

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku gospodarka przestrzenna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.256.2022.2.MS

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku gospodarka przestrzenna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Uzasadnienie:

1. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), bowiem kierunkowe efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. Dotyczy to w szczególności efektów uczenia się dla kierunku: GP1_W1 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie zagadnienia z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla gospodarki przestrzennej oraz zna ich powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi oraz dziedzinami działalności gospodarczej), GP1_W3 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie relacje między strukturami i instytucjami społecznymi w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej, ich historyczną ewolucję, a także relacje międzykulturowe), GP1_W4 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie w sposób teoretyczny i praktyczny metody analizy zjawisk w układach przestrzennych, w tym z wykorzystaniem narzędzi informatycznych oraz technologii wykorzystujących te metody w opracowaniach z zakresu gospodarki przestrzennej), GP1_W6 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie w sposób uporządkowany, podbudowany teoretycznie, kluczowe zagadnienia z zakresu planowania przestrzennego i projektowania układów przestrzennych), GP1_W7 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie metody statystyki opisowej i matematycznej w zakresie pozwalającym na opis i analizę wybranych zjawisk z zakresu gospodarki przestrzennej), GP1_W10 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie zasady uczestnictwa m.in. społeczeństwa, organizacji pozarządowych w procedurach podejmowania decyzji dotyczących gospodarki

przestrzennej na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym), GP1_W11 (absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie procesy społeczne, gospodarcze, kulturowe, ich przebieg oraz konsekwencje dla gospodarki przestrzennej). Ponadto w przypadku efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć również nie uwzględniono właściwego zaawansowanego zakresu wiedzy. Dotyczy to następujących zajęć i sformułowanych dla nich efektów uczenia się w zakresie wiedzy: *socjologia z elementami demografii*: (efekt 4) „podstawowe teorie i koncepcje socjologiczne (...)”, *podstawy gospodarki przestrzennej*: (efekt 4) „podstawowe zasady funkcjonowania struktury przestrzennej (...)”, *systemy informacji geograficznej*: (efekt 1) „podstawowe metody interpolacyjne (...)”, *ochrona dziedzictwa kulturowego*: (efekt 1) „podstawowe formy i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego (...)”, *systemy osadnicze*: (efekt 1) „podstawowe relacje zachodzące pomiędzy elementami systemu osadniczego (...)”, *podstawowe zagadnienia ekonomiki przedsiębiorstw*: (efekt 1) „elementarną terminologię z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw (...)”.

2. Nie uwzględniono w efektach uczenia się sformułowanych dla kierunku jak i dla poszczególnych zajęć właściwego zakresu merytorycznego wszystkich kategorii opisowych, zgodnego z charakterystykami drugiego stopnia stanowiącymi załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218). Dotyczy to w szczególności kategorii opisowych P6S_UO, P6S_KO, P6S_WK. W zbiorze efektów uczenia się nie występuje nawiązanie do zagadnień rewitalizacji, chociaż są one istotną częścią programu studiów i oferowanej specjalności *rewitalizacja miast i obszarów wiejskich*. Wśród sformułowanych dla kierunku efektów uczenia się brakuje odzwierciedlenia efektu uczenia się w zakresie umiejętności – kod P6S_UO w charakterystykach drugiego stopnia dotyczącego planowania i organizowania pracy indywidualnej oraz w zespole. Ponadto nieodpowiednio został odzwierciedlony efekt uczenia się dotyczący kompetencji społecznych w zakresie wypełniania zobowiązań społecznych i działalności na rzecz środowiska społecznego oraz interesu publicznego, oznaczony kodem P6S_KO w charakterystykach drugiego stopnia. Nieprawidłowo został odzwierciedlony efekt uczenia się dotyczący kompetencji społecznych w zakresie wypełniania zobowiązań społecznych i działalności na rzecz środowiska społecznego oraz interesu publicznego, zapisany pod kodem P6S_KO w charakterystykach drugiego stopnia.
3. W programie studiów nie zaplanowano zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, tak aby został spełniony warunek wskazany § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.
4. Liczba godzin zajęć wykładu nie umożliwi osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych zaplanowano zaledwie 296 godzin zajęć wykładowych, tj. ok. 10%, a na niestacjonarnych 240, tj. ok. 11%. Wykłady zaplanowano przeważnie w wymiarze po 8 godzin. Podczas dwóch ostatnich semestrów realizujących dwie specjalistyczne ścieżki kształcenia w ogóle nie przewidziano wykładów. Przy tak niewielkim wymiarze wykładów nie jest możliwe osiągnięcie bardzo rozbudowanych efektów uczenia się sformułowanych w programie studiów w zakresie wiedzy (16 efektów kierunkowych), odzwierciedlonych w efektach uczenia się na poziomie poszczególnych zajęć i w ich treściach programowych,

np. na zajęciach z podstaw ekonomii przewiduje się tylko 8 godzin wykładu, a realizację klasycznych zagadnień teoretycznych, tj. teorię zachowania konsumenta i teorię zachowania firmy przeniesiono na ćwiczenia; podobne podejście zaplanowano na zajęciach z geografii ekonomicznej (podczas których temat dotyczący klasycznych teorii zaplanowano na ćwiczeniach) oraz z socjologii i demografii; dla porównania: na zajęciach z BHP oraz pierwszej pomocy medycznej również zaplanowano 8 godzin wykładów, choć tu z kolei ich istotą jest umiejętność zachowań praktycznych; na zajęciach z prawoznawstwa w ogóle nie zaplanowano wykładu, a 10 na 13 tematów z zakresu treści programowych, takich jak: pojęcie i funkcje prawa, prawo jako przedmiot badań naukowych, prawo a inne regulatory zachowań, prawo jako zjawisko polityczne, obowiązywanie prawa, system prawa, tworzenie prawa, przestrzeganie i stosowanie prawa, stosunki prawne, odpowiedzialność prawna - które realizowane są tradycyjnie w formie podającej, tu mają być przedmiotem ćwiczeń.

5. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych zostały sformułowane w sposób, który nie zapewnia możliwości ich osiągnięcia i weryfikacji na poszczególnych etapach ich realizacji, tj. w 6 kolejnych semestrach oraz we wszystkich wskazanych instytucjach, w których studenci mogą odbywać praktyki. Sformułowane efekty uczenia się dla praktyk zawodowych nie są możliwe do osiągnięcia przez wszystkich studentów, ze względu na zróżnicowany profil działalności instytucji przyjmującej na praktyki zawodowe, np. gdyby student wybrał na miejsce praktyk np. biuro geodezyjne albo turystyczne, firmę developerską, agencję nieruchomości, czy firmę audytorską (co dopuszcza spis zalecanych przez uczelnie instytucji), nie mógłby zrealizować wielu zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się zapisanych w sylabusie dla praktyk zawodowych kierunkowych i specjalnościowych. Wśród efektów są m.in. 1) potrafi sporządzać decyzje o warunkach zabudowy w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, 2) zna podstawowe metody analizy przestrzennej zjawisk społeczno-gospodarczych, a także zasady modelowania ekonometrycznego oraz zna możliwości wykorzystania technik z tego zakresu dla opisu zróżnicowania przestrzennego procesów i zjawisk społeczno-gospodarczych, 3) potrafi opracowywać warunki techniczne do przetargów w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, 4) opracowywać plany zagospodarowania przestrzennego w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego. Tak sformułowane efekty są niemożliwe do realizacji we wszystkich zalecanych przez uczelnie instytucjach jako miejscach odbywania praktyk, a zatem uniemożliwiają weryfikację i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wszystkim studentom.
6. W proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono wiele nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Dotyczy to następujących zajęć: *podstawy gospodarki przestrzennej, klimatologia i meteorologia w gospodarce przestrzennej, gleboznawstwo, ekonomika i rozwój miast, metody analizy przestrzennej, podstawy geodezji i kartografii, podstawy teledetekcji, strategia rozwoju gminy, estetyczne aspekty przestrzeni publicznych, projekt rewitalizacji, ochrona dziedzictwa urbanistycznego, Teritorial Marketing*. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku do uchwały.

7. We wniosku nie zawarto informacji na temat infrastruktury umożliwiającej realizację zajęć z *wychowania fizycznego*.
8. Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów i zapewnienia jakości kształcenia, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661, z późn. zm.), nie jest kompletny w zakresie zapewnienia publicznego dostępu do informacji o programie studiów, a także warunkach jego realizacji, co świadczy o nieskutecznie prowadzonej przez uczelnię polityce jakości, projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu oraz przeglądzie i doskonaleniu programu studiów.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Stanisław Wrzosek
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uchwała nr 41/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 26 stycznia 2023 r.
